

GAZETA LUBELSKA

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Lublin, poniedziałek dnia 26 marca 1945 r.

Nr. 42

ROZWOJ OFENSYWY RADZIECKIEJ NA WĘGRZECH W KIERUNKU GDAŃSKA ZDOBYTO OLIWĘ

Naczelny Wódz Armii Czerwonej, Marszałek Związku Radzieckiego Józef Stalin wydał rozkaz specjalny skierowany do dowódcy 2-go Frontu Ukraińskiego marszałka Malinowskiego i szefa sztabu generała Zacharowa.

W rozkazie tym wyróżnione zostały wojska 2-go Frontu Ukraińskiego, które przeszły do natarcia i przerwały silnie umocnioną linię obronną wroga w górach Vertesch-heczek, na zachód od Budapesztu a w rejonie miasta Estergon rozbiły silne wojska niemieckie i posunęły się naprzód na 45 kilometrów w głąb.

W toku walk zajęto miasta: ESTERGON, XESTEL, NESMEI, FELSCHEGAULA oraz ponad 200 miejscowości.

Wojska tego frontu wzięły do niewoli ponad 7 tysięcy żołnierzy i oficerów niemieckich oraz 250 czołgów i dział szturmowych, 300 armat i bogatą zdobycz wojenną.

Naczelny Wódz Armii Czerwonej, Marszałek Związku Radzieckiego Józef Stalin wydał rozkaz specjalny skierowany do dowódcy 3-go Frontu Białoruskiego, marszałka Wasilewskiego i szefa sztabu, generała armii Pokrowskiego.

Wojska tego frontu kontynuując natarcie, zajęły miasto ŚWIĘTA SIEKIERKA (po niemiecku Hieligenheil), ostatni punkt obrony niemieckiej na wybrzeżu Zalewu Wiślanego, na południowy zachód od Królewca.

W walkach tych wzięto do niewoli przeszło 7 tysięcy oficerów i żołnierzy niemieckich.

Zwycięstwa te uczczone zostały w Moskwie salutami armatnimi.

Z FRONTU ZACHODNIEGO

Wojska sojusznicze kończą likwidację pozostałych ognisk oporu przeciwnika na obszarze Saary. Główna kwatera gen. Eisenhowera podała do wiadomości, że 2 armia brytyjska i 9 amerykańska, wspomagane przez silne oddziały kanadyjskie rozpoczęły w nocy dnia 23 b. m. ofensywę nad dolnym Renem. Ofensywa rozwija się planowo, alianci natrafiają na stosunkowo słaby opór niemiecki. Między miastami Reis i Wesel powstał nowy przyczółek mostowy, długości 25 km. Miasta Wesel i Bislich znajdują się w ręku sojuszników. Natarcie armii gen. Montgomery'ego na północny okręg Zagłębia Ruhry, przygotowane było przez silny ogień zaporowy. W pewnym momencie ponad 1200 dział ostrzeliwało pozycje niemieckie. Przy sforsowaniu Renu bardzo ważną rolę odegrały czołgi-amfibie. Sojusznicy spodziewali się napotkać na silniejszy opór przeciwnika. W centralnym punkcie natarcia, tj. w Xanten, zrzucony został z 1500 samolotów desant lotniczy, składający się z 10 tys. ludzi. Według nadeszłych wiadomości szerokość odcinka ofensywnego wojsk gen. Montgomery'ego wynosi 30 km. Na prawym brzegu Renu utworzone zostały 4 przyczółki mostowe: 3 brytyjskie i 1 amerykański. Armia amerykańska utworzyła przyczółek o wymiarach 20x8 km na południe od Wesel. Droga Wesel — Duisburg została przecięta. Bitwa toczy się obecnie w miejscowości Inslachen, odległej o 7 km od Duisburga. Trzeci przyczółek utworzony jest w rejonie Xanten. W obecnej chwili na prawym brzegu Renu znajduje się już 6 dywizji wojsk angielskich, kanadyjskich i amerykańskich, wraz z silnymi oddziałami czołgów brytyjskich. Przez cały dzień tanki i działa automatyczne przerzucane były przez rzekę. Szkockie oddziały jednego z przyczółków połączyły się z oddziałami spadochronowymi, które wylądowały na zapleczu frontu niemieckiego. Armie gen. Montgomery'ego wspierane są od świtu do nocy przez ciężkie i średnie samoloty bojowe. Lotnictwo sojusznicze przeprowadziło przygotowując ofensywę rekordową ilość — 10 tys. lotów i zrzucało w ciągu 5 dni 50 tys. ton bomb. Na froncie armii gen. Pattona oddziały amerykańskie poszerzają utworzony w dniu wczorajszym przyczółek. Przez Ren został zbudowany most pon-

tonowy. W akcji na prawym brzegu Renu biorą już udział czołgi sojuszników. Oddziały 3 armii oczyściły Munguncje, biorąc od niewoli 3 tysiące żołnierzy niemieckich. Przyczółek mostowy pod Remagen jest w dalszym ciągu poszerzany. Dalej na południe oddziały 7 armii przerwały w jeszcze jednym miejscu umocnienia linii Zygfrйда. Likwidacja ostatnich punktów oporu niemieckiego pomiędzy Renem a granicą alkańską postępuje szybko naprzód. Gen. Montgomery'ego i bawiarzy w głównej kwaterze 21 armii premier Churchill wydali specjalny rozkaz do biorących udział w ofensywie oddziałów 2 i 9 armii.

FRONT POŁUDNIOWY

We Włoszech na froncie 5 i 8 armii ożywiona działalność patroli i walki o znaczeniu lokalnym.

WOJNA LOTNICZA

1000 fortec amerykańskich posiłkując ofensywę wojsk gen. Montgomery'ego, bombardowało 12 lotnisk niemieckich na terenie Zagłębia Ruhry. Silne formacje bombowców RAF dokonały nalotów na linie kolejowe, łączące Zagłębie Ruhry z centrum Rzeszy. Startujące z baz włoskich ciężkie bombowce sprzymierzonych bombardowały wytwórnie i rafinerie benzyny syntetycznej położone o 70 mil na południe od Berlina. W wyniku nalotu uległy one zupełnemu zniszczeniu.

Ponad tysiąc średnich bombowców atakowało linie kolejowe i obiekty wojskowe w Północnych Włoszech i Austrii. Samoloty typu „Moskito“ dokonały 33 noc z rzędu nalotu na Berlin.

NAPRĘŻONA SYTUACJA W AUSTRII

BERNO, 26. III. Z Niemiec donoszą o naprężeniu stosunków pomiędzy Niemcami a Austriakami. Sytuacja ta wytworzyła się na skutek silnego terrozu, jaki po ostatnich demonstracjach, zaprowadziło gestapo w Austrii. M. in. 3 tysiące rodzin oficerów austriackich zostało „zaproszone do Niemiec i wysłane w głąb Rzeszy. Według komentarzy obserwatorów zagranicznych, Niemcy chcą mieć w ten sposób zakładni-

Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że w dniu 25 marca wojska 3-go Frontu Białoruskiego kontynuując operacje, mające na celu zniszczenie okrążonych w Prusach Wschodnich wojsk niemieckich, zajęły miasto, Święta Sierka (po niemiecku Meiligenheil), ostatni punkt obrony niemieckiej na wybrzeżu Zalewu Wiślanego, na południowy zachód od Królewca. W rejonie tym w ciągu 24 i 25 marca wzięto do niewoli ponad 9 tysięcy jeńców oraz bogaty sprzęt wojenny, między innymi: 109 samolotów, 65 czołgów i dział szturmowych, 245 armat, 176 karabinów maszynowych, 3330 samochodów i 69 ciągników.

Wojska radzieckie, posuwające się w kierunku Gdańska, zajęły przedmieście Gdańska Oliwę. W ciągu 24 marca wzięto do niewoli w tym rejonie przeszło tysiąc jeńców.

Wojska 2-go Frontu Ukraińskiego przeszły do natarcia i przerwały silnie umocnioną linię obronną wroga w górach Verteszheczek, na zachód od Budapesztu i w rejonie miasta Estergon rozbiły silne wojska niemieckie i posunęły się naprzód na 45 kilometrów w głąb.

W toku walk zajęto miasta: Estergom, Nesmet, Fabszegauln oraz Tata i ponad 200 innych miejscowości.

Na tym odcinku wzięto do niewoli 7 tysięcy żołnierzy i oficerów niemieckich oraz zdobyto 250 czołgów i dział szturmowych, ponad 300 armat i bogatą zdobycz wojenną.

Na północ od jeziora Balaton, zajęto kilka miast, między innymi Sawarosz, Baroszen i inne oraz przeszło 60 miejscowości.

W dniu 24 marca wojska radzieckie zniszczyły 147 czołgów i dział szturmowych nieprzyjaciela oraz zastrzeliły w walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwołotniczej 63 samoloty niemieckie.

W dniu 25 marca zespoły ciężkich zespołów radzieckich dokonały nalotu na urządzenia portowe w Gdańsku i Piławie.

W rezultacie bombardowania w porcie zauważono w Gdańsku przeszło 50 wielkich pożarów i silne wybuchy.

W porcie Piława wzniesiono kilka pożarów i zaobserwowano silne wybuchy.

PREM. CHURCHILL NA FRONCIE ZACHODNIM

LONDYN, 26. III. Oficjalnie podano do wiadomości, że premier Wielkiej Brytanii Churchill przebywa obecnie w głównej kwaterze gen. Montgomery'ego — dowódcy armii sprzymierzonych, które rozpoczęły olbrzymią ofensywę nad dolnym Renem.

W rozkazie swym do żołnierzy alianckich biorących udział w ataku, premier Churchill oświadczył: „Szczęśliwy jestem, że danym mi było doczekać tej

ków na wypadek ruchów niepodległościowych w Austrii.

Współpracownik Roosevelta na audyencji u Ojca św.

RZYM, 24. III. Bawiący w Rzymie, w powrotnej drodze z Moskwy, specjalny delegat prezydenta Roosevelta E. Fleen przyjęty został na audyencji przez Ojca św.

Pomoc UNRA

WASZYNGTON, 26. III. Przewodniczący UNRA Herbert Lahman oświadczył, że w najbliższym czasie organizacja ta nawiąże stosunki z Rządem Tymczasowym RP, w sprawie pomocy dla Polski. Przewodniczącym tymczasowej delegacji UNRA dla Polski będzie zastępca dyrektora UNRA — delegat ZSRR na konferencje UNRA w Atlantic City — Menczykow.

Wezwanie gen. Eisenhowera do kobiet

LONDYN, 26. III. Gen. Eisenhower ogłosił wezwanie do kobiet zamieszkujących w 16 miastach na terenie Zagłębia Ruhry, żeby natychmiast opuściły te miasta i udały się w bezpieczne miejsce na wieś.

Powrót do ojczyzny

PARYŻ, 26. III. Pierwszy transport francuskich jeńców wojennych, uwolnionych z niewoli niemieckiej przez Armię Czerwoną, przybył drogą morską do Francji.

Aresztowanie Rundstedta

Radio Atlantic podało wiadomość, że b. dowódca frontu zachodniego gen. Rundstedt trzymany jest w areszcie domowym w jednym z swych majątków. Syn Rundstedta został aresztowany i osadzony w twierdzy.

Hiszpania protestuje

MADRYT, 26. III. Rząd hiszpański wysłał ostrą notę protestacyjną do rządu japońskiego, ze względu na okrucieństwa, jakich dopuścili się Japończycy wobec obywateli hiszpańskich, zamieszkujących Filipiny.

W Turcji

STAMBUŁ, 26. 3. — Wiadomość o wymówieniu paktu przyjaźni przez Zw. Sowiecki, wywarła w Turcji głębokie wrażenie. Na razie brak jest w tej sprawie komentarzy ze strony oficjalnych czynników tureckich.

Dzienniki wyrażają nadzieje na utrzymanie dobrych stosunków z potężnym sąsiadem oraz podkreślają, że w czasie konferencji w San Francisco zostanie napewno sytuacja wyjaśniona przez bezpośrednie spotkanie się przedstawicieli obu państw.

historycznej chwili, jaka jest obecna ofensywa. Sforsowanie Renu — to gigantyczne zadanie, o którym będą wspominać z podziwem nasze dzieci i wnuki. Zwycięstwo nasze jest bliskie. Tak nam dopomóż Bóg“.

Podobny rozkaz do podległych sobie oddziałów 21 armii wydał gen. Montgomery. M. in. czytamy w nim „Ostatnia runda obecnej wojny jest dla nas nadzwyczajnie pomyślna. Niemcy stracili na froncie zachodnim ponad 250.000 żołnierzy i oficerów, w tym 150 tys. wziętych do niewoli. Na wschodzie nasza dzielna sojusznicza bohaterska Armia Czerwona zdobyła Wał Pomorski i dzie na Berlin. Na wschód od Odry 3 armie niemieckie uległy zupełnemu rozbięciu. W ten sposób wróg znalazł się w matni, z której nie ma już wyjścia. Wchodzimy obecnie w nową, końcową fazę wojny — dzień klęski Niemiec jest bliski. W tym decydującym momencie proszę Boga, by opiekował się naszym orężem, tak jak jak dotychczas“.

